

Nr 641.

Av herr **Svensson** i Stenkyrka m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 207, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område.*

I proposition nr 207 angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område har statsrådet och chefen för kungl. jordbruksdepartementet i samband med behandlingen av oljeväxtregleringen redovisat ett förslag till omläggning av organisationen av odlingen av oljeväxter. Förslaget är föranlett av ett uttalande av departementschefen vid 1950 års riksdag att frågan om möjligheten och lämpligheten av att slopa det dittills tillämpade systemet beträffande organisationen och att övergå till ett friare system borde noggrant övervägas till ett kommande år. Det borde därvid ankomma på statens jordbruksnämnd att närmare pröva denna fråga i samråd med representanter för de berörda intressena.

I anledning härav ha under den senaste tiden vissa överläggningar ägt rum mellan nämnden samt representanter för odlarna, industrien, Spannmålsbolaget, Lantbruksförbundet och handeln. Som framgår av propositionen har man vid dessa överläggningar kommit fram till ett förslag till viss omorganisation. Förslaget innebär i huvudsak, att det nuvarande centralorganet för organisationen av odlingen, nämligen den s. k. Oljeväxtcentralen, vilken utgjort en avdelning inom Svenska lantmännens riksförbund, skall ersättas av ett nytt centralorgan. Detta skulle utgöras av en särskild ekonomisk förening, som skulle ha till ändamål att med beaktande av allmänna intressen direkt eller indirekt handhava inköp och försäljning av oljeväxtfrö ävensom andra uppgifter, som stode i samband därmed, såsom lagring och torkning m. m. I föreningen skulle som medlemmar ingå oljefabrikerna samt odlarna, Sveriges lantbruksförbund och Spannmålsaktiebolaget med en sådan fördelning av andelarna och representationen i styrelsen, att fabriker och odlarna skulle få lika stort inflytande. Lantbruksförbundet och Spannmålsbolaget skulle vardera ha en representant i styrelsen. Ordföranden i styrelsen skulle utses av jordbruksnämnden. Det allmänna skulle sålunda genom styrelsens ordförande och Spannmålsbolagets representation i föreningen få utslagsröst i föreningen. Förslaget har biträttats av departementschefen.

Sedan förslaget till omorganisation utformats, har Sveriges oljeväxtodlares centralförenings styrelse behandlat frågan. Med hänsyn till omorganisationens genomgripande betydelse för landets oljeväxtodlare och den utbredda opposition mot förslaget, som kunnat förmärkas bland odlarna, har föreningens styrelse icke ansett sig kunna biträda förslaget och gå med

i den tilltänkta ekonomiska föreningen utan att frågan underställes oljeväxtodlareföreningens beslutande organ, stämman. Eftersom förhandlingarna ägt rum i ett forcerat tempo, har möjlighet icke förelegat att fullständigt redovisa frågan för oljeväxtodlarnas behöriga organ. Under sådana omständigheter synes det ur olika synpunkter ändamålsenligt, att avgörandet av frågan om en omorganisation uppskjutes ett år för att bereda vederbörande tillfälle att ingående överväga förslaget. En forcering av frågans lösning skulle kunna skapa irritation och därigenom försvåra möjligheterna att uppnå en smidig och ändamålsenlig organisation. Med hänsyn till de skiljaktiga meningar, som framkommit rörande omorganisationens lämpliga utformning, synes det jämväl lämpligt, att förnyade överläggningar med det snaraste komma till stånd mellan jordbruksnämnden och odlarna.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 207 ville uttala, *att* riksdagen icke har något att erinra mot att det hittills tillämpade systemet beträffande organisationen av odlingen av oljeväxter fortbestår ytterligare ett år, *samt att* riksdagen finner det lämpligt, att förnyade överläggningar rörande omorganisationen med det snaraste upptagas mellan statens jordbruksnämnd och Sveriges oljeväxtodlares centralförening.

Stockholm den 18 maj 1951.

Per Svensson
i Stenkyrka.

Arvid Jonsson,
Skedsbygd.

Johan Ahlsten.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Stig F. Hansson
i Önnarp.

And. Stjärne.

Hj. R. Nilson,
Spånstad.

Holger Adolfsson.

Gunnar Ericsson,
Näs.
